

GŁOS Z NAD PREGOŁY

Nr 10 (183) październik 2011

PISMO WSPÓLNOTY KULTURY POLSKIEJ W OBWODZIE
KALININGRADZKIM *ukazuje się od XI 1995 r.*

POLACY W OBCHODACH DNIA KALININGRADU

Jak zwykle imprezy poświęcone Dniu Miasta rozpoczęły się w Muzeum oceanu światowego od powitania gości – oficjalnych delegacji miast partnerskich Kaliningradu.

Tym razem na święto przyjechali przedstawiciele 39 miast Rosji, Polski, Białorusi, Litwy, Łotwy, Niemiec, Francji. Podczas wręczania prezentów każdy z zaproszonych w swoich słowach powitalnych zaznaczył, jak wyładniał Kaliningrad przez ostatnie kilka lat, od 750-lecia miasta w 2005 roku. O nowych osiągnięciach opowiedział mer miasta Aleksander Jaroszuk, a następnie, podczas dwugodzinnej wycieczki, goście mogli zobaczyć wszystko na własne oczy.

Jak zawsze najwięcej delegacji – jedenaście – przybyło z Polski, z którą Kaliningrad od dawna jest połączony więziami przyjaźni i dobrosąsiedztwa. Były to delegacje z Olsztyna, Elbląga, Białegostoku, Łodzi, Gdańska, Gdyni, Zabrza, Torunia, Starogardu Gdańskiego, Raciborza i z powiatu kętrzyńskiego.

W tym roku minęło 15 lat od dnia podpisania porozumienia o współpracy pomiędzy Obwodem kaliningradzkim a Olsztynem. Tym razem w uroczystej atmosferze podpisana została Deklaracja o współdziałaniu, którą poświadczili swoimi podpisami Aleksander Jaroszuk i prezydent Olsztyna Piotr Grzymowicz.

Dużo było ciekawych podarunków od przyjaciół, podkreślających umacniające się rok po roku kontakty przyjacielskie. Na przykład, wiceprezy-

dent Białegostoku Aleksander Sosna, który kolekcjonuje widokówki sprzed wojny, podarował kolaż z widokami swojego miasta, a także królewskiej przystani. Goście z Torunia wręczyli tradycyjny piernik toruński – jeden z symboli miasta. Były obrazy, albumy, pamiątkowe medale, monety i inne pamiątki podkreślające koloryt tego lub owego miasta.

Przedstawiciele pobliskich miast polskich – Olsztyna, Elbląga, Gdańska, Gdyni, powiatu kętrzyńskiego – wyrazili nadzieję, że wprowadzenie ruchu bezwizowego (małego ruchu granicznego w obrębie 50 km po obu stronach granicy) znacznie ułatwi kontakty pomiędzy naszymi kra-

jami. Nie tracili również ducha partnerzy z bardziej oddalonych miejsc. Marina Kulisiewicz, podinspektor z Biura Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą Urzędu Miasta Łodzi, zwróciła się do zebranych w języku rosyjskim i powiedziała, że jej miasto zawsze z przyjemnością przyjmuje gości z Kaliningradu, że z każdym rokiem współpraca staje się coraz ściślejsza. Właśnie z województwem łódzkim łączy nasz obwód jedna wspólna jubileuszowa data – stulecie walk 1914 roku w pierwszych miesiącach pierwszej wojny światowej. Łódź już zaczęła przygotowywać się do godnego uczczenia pamięci poległych w tych krwawych bitwach – wyda-

no mapę działań wojennych ze szczegółowymi wyjaśnieniami, zestawy pocztówek ze zdjęciami zachowanych memorialnych cmentarzy wojskowych, foldery opisujące operacje wojskowe, przy tym w kilku językach, w tym po rosyjsku. Wspomniały przykład do naśladowania!

Jednym z głównych punktów programu była uroczystość uczczenia nowych honorowych obywateli Kaliningradu. W tym roku nadanie owego tytułu czterem laureatom przebiegało w przerwie programu koncertowego zaproszonych muzyków – show „Stilagi” i piosenkarza Olega Gazmanowa z synem.

Wieczorem na gości czekało przyjęcie w restauracji hotelu „Radisson”, gdzie na świętowanie Dnia Miasta zebrała się cała elita Kaliningradu i obwodu z gubernatorem Nikołajem Cukanowym na czele. W tak uroczystej chwili pierwszy zastępca Konsula Generalnego RP w Kaliningradzie Grzegorz Bochenek w imieniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP Bogdana Zdrojewskiego wręczył Aleksandrowi Jaroszukowi dyplom honorowy w związku z godnym przeprowadzeniem w mieście Roku Fryderyka Chopina, z okazji 200-letniej rocznicy urodzin wielkiego polskiego kompozytora.

> str. 2

Pochód świąteczny po ulicach miasta

Nowo powstały hotel „Krasicki” w zamku Lidzbarku Warmińskiego – patrz str. 7

POLACY W OBCHODACH DNIA KALININGRADU

A przedstawiciel oficjalnej delegacji z niemieckiego Bonn Bernhard „Felix” von Gruenberg

Podpisanie Deklaracji o współdziałaniu z Olsztynem

Pozdrowienia z Białegostoku

W Muzeum oceanu światowego

– z tym miastem tego dnia również podpisano protokół współpracy – obiecał, że jego miasto

Jeśli wziąć pod uwagę fakt, że w ciągu dwóch świątecznych dni w Katedrze na wyspie I. Kanta odbywał się tradycyjny międzynarodowy konkurs organistów im. M. Tariwerdijewa, to Kaliningrad ma szansę niedługo stać się muzyczną stolicą Południowego Bałtyku.

Piernik z Torunia

podaruje Kaliningradowi pomnik Ludwika van Beethovena pochodzącego z Bonn.

Ukoronowaniem święta zgodnie z tradycją był majestatyczny piętnastominutowy pokaz sztucznych ogni, który można

Pozdrowienia z Łodzi

Konsul G. Bochenek składa życzenia w imieniu Konsulatu Polskiego

było obserwować z ostatniego piętra hotelu „Radisson”.

D. Osipow
fot. autora

Węgorzewo z wizytą w Bałtyjsku

W czerwcu br. kustosz Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie Krystyna Jarosz i historyk Jarosław Andrukajtis odwiedzili Polonię w Bałtyjsku w ramach rozpoczęcia pracy nad wystawą pt. „Polacy w Obwodzie Kaliningradzkim” obrazującą historię i współczesność Polaków.

W tym roku w maju w Czerniachowsku odbyły się Jubileuszowe X Dni Kultury Polskiej na terenie Obwodu Kaliningradzkiego. Przygotowano m.in. koncerty, konkursy, pokazy filmów, rocznicową prezentację multimedialną oraz w ramach jubileuszu ogłoszono rozpoczęcie pracy nad wystawą „Polacy w Obwodzie Kaliningradzkim”.

Dzięki wieloletniej współpracy i stałym kontaktom wiemy, że każde z polskich środowisk w Obwodzie Kaliningradzkim posiada swoją specyfikę, inne możliwości działania. Pracę nad wystawą rozpoczęliśmy od spotkań w poszczególnych Wspólnotach Kultury Polskiej. Poznawaliśmy ich działalność, liderów, zbieraliśmy pamiątki rodzinne – fotografie, doku-

ks. Michał proboszcz parafii Najświętszego Imienia Marii Panny podczas rozmowy z Krystyną Jarosz

menty. Korzystaliśmy z kronik i wspomnień oraz sami tworzyliśmy dokumentację fotograficzną tych spotkań i miejsc.

Ekspozycja w języku polskim i rosyjskim zostanie zaprezentowana na Forum Polonijnym w Czerniachowsku w paź-

dzierniku w dniach 20-21-22 oraz w regionie Warmii i Mazur.

Będzie to pierwsza wystawa obrazująca Polaków tuż obok swojej historycznej Ojczyzny.

Krystyna Jarosz
Jarosław Andrukajtis
fot. H. Nosela

Wspólne zdjęcie z przedstawicielami Polonii w Bałtyjska

Kaliningradzkie Dni Kultury Polskiej

Wysiłkiem miejscowej Narodowo-Kulturalnej Autonomii „Polonia” w dniach 21-28 sierpnia zostały zorganizowane i przeprowadzone Dni Kultury Polskiej.

W bibliotece przy parafii św. Wojciecha 21 sierpnia otwarto wystawę „Polska książka dla całej rodziny”. Były książki w języku polskim o różnorodnej tematyce: literatura beletrystyczna, historyczna, polska poezja, pomoce naukowe do nauki języka polskiego oraz książki dla dzieci. Tegóż dnia odbyło się otwarcie Dni Kuchni Polskiej w kawiarni „Peshkoff Street”. Natomiast 22 sierpnia odbyło się otwarcie

H. Rogaczykowa i konsul P. Rypeś

galerii zdjęciowej zwycięzców oraz uczestników otwartych rosyjskich konkursów wśród fotografików-amatorów „Lato z komarami”, „Mój kraj”, „Barwy życia w kawiarni „Peshkoff Street” (ul. Gorkiego 120).

Na placu sportowym przy Gimnazjum 22, 24 sierpnia odbył się konkurs sportowy dla dzieci i dorosłych. Ujawnić swoje uzdolnienia wokalne można było uczestnicząc w wieczornym spotkaniu „Polskie karaoke” w kawiarni „Peshkoff Street” 25 sierpnia. Następnego dnia w tej że kawiarni odbył się Dzień polskiego tańca ludowego, a 27 sierpnia – Dzień polskiej muzyki.

W dniu 28 sierpnia o godzinie 14 w kościele p. w. św. Wojciecha przy ul. A. Newskiego odsłuzono specjalną Mszę świętą w intencji kaliningradzkiej Polonii. Następnie

Chór Polonii Kaliningradzkiej

członkowie polonusi i zaproszeni goście zgromadzili się w kawiarni „Peshkoff Street” przy ul. Gorkiego 120. W uroczystości wzięli udział również członkowie wspólnot polonijnych z Poleska, Znamieńska oraz grupa pracowników konsulatu polskiego.

Imprezę rozpoczęto od poloneza lecz tańczono nie w parach, a wielkimi kołami, ponieważ do tańca włączyli się wszyscy obecni. Jednym z ważnych składników kultury narodowej są tradycje kulinarne. Corocznie nasza Polonia organizuje i przeprowadza konkurs „Gospodyni Domowa”. Nie był wyjątkiem i bieżący rok. Konkurs miał miejsce w dniu zamknięcia kaliningradzkich Dni Polskiej Kultury. Do udziału zgłosiły się cztery uczestniczki. To były Swietłana Krawcowa (56 lat), Janina Bondarik (71 lat), Oksana Lipicz (20 lat) z Kaliningradu oraz Olga Ursaki (32 lata) ze Znamieńska. Warunkiem udziału w konkursie

było przedstawienie słodkiego dania oraz krótka autoprezentacja. Wszystkie pieczywa przygotowane przez

prowadzącej imprezę Heleny Rogaczykowej konkursantki dostały symboliczne nagrody rzeczowe.

Po podsumowaniu wyników konkursu kulinarnego obecni, na zaproszenie Heleny Rogaczykowej, która podczas całej imprezy wodziła rej, chętnie włączali się do żartobliwych zabaw.

Wszystko to odbywało się na dziedzińcu kawiarni udekorowanym w polskie barwy narodowe. Tutaj również na osobnym stołku wystawione były owoce wyhodowane na działce przez rodzinę Bondarik: wielkie kabaczki, olbrzymia dynia, mocny czosnek, oraz przetwory w szklanych puszkach. Ozdobą tego wszystkiego przepyszny obraz był girlandy z bakłażanów i czerwonego pieprza. Wewnątrz kawiarni zaś na wszystkich uczestników uroczystości polonijnej oczekiwał już przygotowany poczęstunek. Na

Tańczymy kujawiaka

Podczas zabawy

panie uczestniczki były smaczne, ale każde na swój sposób: chrupiące faworki, mazurek królewski, ciasto „Dobre” i inne dania. Każde danie skosztowali wszyscy obecni na uroczystości, ażeby wynagrodzić następnie hucznymi oklaskami mistrzostwo gospodyń. Zaś z rąk

sali ulokowano również wystawę rękodzieł rodziny Bondarik: hafty, naprawdę imponujące, obrazy autorstwa Janiny Bondarik oraz jej córki Heleny Rogaczykowej, prezesa Miejskowej Narodowo-Kulturalnej Autonomii „Polonia”. Obok na ścianach, po prawej i lewej stronach przyciągały uwagę obecnych prace fotografików miejscowych, a także nadesłane przez Internet.

Jednak po urczeniu się biesiada polonijna chętnie wróciła na dziedzińiec kawiarni, bo tam więcej przestrzeni i pogoda również sprzyjała. Tańczono kujawiaka i długo jeszcze brzmiały ulubione pieśni kaliningradzkiej Polonii. Święto przebiegało w atmosferze nieskrępowanej prawdziwej rodzinnej życzliwości.

W. Wasiljew fot. autora

Tańczymy poloneza

„ŚWIAT WIDZIANY PRZEZ OBIEKTYW OCZYMA MŁODYCH FOTOGRAFÓW”

W Morskim College'u Przemysłu Rybnego w Kaliningradzie dużo uwagi przywiązuje się do organizacji czasu wolnego od nauki szkolnej młodzieży. W bieżącym roku dzięki projektowi opracowanemu przez przewodniczącą Regionalnej Organizacji Społecznej „SZTURWAŁ” przy MKPR w Kaliningradzie Olgę Sołowjową oraz Irinę Bogdanową, młodzież w wieku 14-19 lat uczestniczyła w Międzynarodowym Obozie Letnim zorganizowanym przez Starostwo Kętrzyńskie.

W ramach projektu, drogą upamiętnienia ich na fotografiach, uczestnicy zwrócą uwagę społeczności, tak na znane, jak i mało znane obiekty kulturalnego dziedzictwa, pomniki historii, nawet na pojedyncze budynki, budowle lub ich resztki, zespoły (w tym przyrodnicze) osobliwe miejsca i pomniki architektury.

Sztuka fotografii zawsze przyciągała uwagę do historycznych miejsc. Wraz z pojawieniem się niedrogich aparatów cyfrowych liczba wielbicieli fotografii wzrosła. Jednak większość z nich umie pracować tylko w trybie automatycznym.

W naszym obozie uczestnicy nauczyli się szukać i znajdować obiekty, wykonywać piękne profesjonalne fotografie uwieczniające to obok czego prze-

z pojęciem kompozycji i budową zdjęcia fotograficznego. Wzięli

udział w warsztatach, rzeczowej, rozwijającej grze „Foto-Ruch”, konkursach twórczych prac na najlepsze sformułowanie przedsięwzięć: „Ślady historii”, „Sylwetka”, „Skarbonka dobrych prac”, „Energetyczny aktyw”.

Finałem turnusu był Festiwal „Foto MY” i wystawa prac twórczych „Stop Klatka”.

Gotowi do zawodów kajakarskich

Zorganizowano 2 dziesięciodniowe międzynarodowe turnusy młodzieżowe na terenie Obwodu Kaliningradzkiego w Swietłogorsku i na terenie Północnej Polski w Kętrzynie dla 60 uczestników – 20 uczniów z Kętrzyna i 40 z kaliningradzkich szkół ogólnokształcących. Turnusy odbywały się w Dziecięcym Centrum Wypoczynkowym im. A. Gajdara w Swietłogorsku i w Internacie Szkoły Budowlanej w Kętrzynie.

Połączywszy wysiłki dzieci i młodzieży, w ciekawej, zajmującej formie (oczami poprzez obiektyw), ponownie wrócimy do problemu ochrony zabytków i pamiętnych miejsc.

Gimnastyka poranna

chodzili, przebiegali nie zauważając, które zmuszą do tego, by zatrzymać się, przystanąć, obejrzeć się za siebie, przyjrzeć się i opowiedzieć o tym innym.

Nauczyli się organizacji aktywnego, ciekawego i pożytecznego spędzania czasu wolnego, stawiania sobie celu i osiągnięcia go, otrzymali teoretyczną i praktyczną wiedzę z dziedziny sztuki fotografii i foto modelacji. Wszyscy uczestnicy turnusu zostali włączeni do klubu fanów fotografii „Uratować i zachować”.

W trakcie tematycznego turnusu uczestnicy przeszli lekcję mistrzostwa fotograficznego, poznali historię powstania fotografii, dowiedzieli się o trybach ekspozycji, zapoznali się

Wschodnich.

Uczestnicy turnusu zapoznawali się z historią fotografii, regionem, językiem. Uczyli się pracy w grupie, występowania przed grupą, wzajemnej pomocy, samodyscypliny, niwerbalnego komunikowania się.

W trakcie turnusu organizowano wycieczki do Olsztyna, Giżycka, Reszła, Świętej Lipki, Węgorzewa i Srokowa. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się Park Linowy na nieukończonyj służbie Leśniewo na Kanale Mazurskim. Młodzież miała możliwość sprawdzenia swoich sił

Przed zamkiem krzyżackim w Reszła

fizycznych jak również poznania historii i geografii Kanalu.

W Nadleśnictwie Srokowo odbyło się spotkanie integracyjne przy ognisku. Młodzież tańczyła i śpiewała przy pieczeniu kielbasek i chleba.

W Węgorzewie zwiedzaliśmy Muzeum Kultury Ludowej. Wszyscy zwrócili uwagę na wystawę lalek, która przywieziona została tam z Czerniachowska. Na warsztacie tkackim pozwolono nam tkąć kolorowe chodniczki. W niewielkim skansenie, znajdującym się obok muzeum, obejrzelśmy stare zabudowania w konstrukcji muru pruskiego. Młodzież z zacięciem oglądała niezwykle drewniane rzeźby będące dekoracją ścian frontowej muzeum.

Najwięcej radości wywieziono z Olsztyna. W stolicy województwa warmińsko-mazurskiego młodzież miała okazję zapoznać się z zabytkami architektury gotyckiej, średniowiecznym miastem, w którym mieszkał i pracował znany astronom Mikołaj Kopernik. Tutaj wykonano najwięcej fotografii, a niektóre z nich zostały zakwalifikowane do udziału w konkursie.

Wszyscy uczestnicy obozu powrócili do swoich domów zadowoleni z aktywnie spędzonego czasu.

O. Solowjowa fot. autora

Przed zamkiem w Olsztynie

Wizyta studyjna „Czas na ekologię”

We Władysławowie w dniach **13-21 sierpnia** odbyło się spotkanie działaczy polonijnych z Rosji i Ukrainy poświęcone ekologii pod tytułem „Czas na ekologię”. Z obwodu kaliningradzkiego w spotkaniu wzięli udział przedstawiciele organizacji polonijnej z Bałtyjska – Henryk Nosel oraz Krystyna Kołokolcewa, przedstawiciele Polonii z Czerniachowska – Irina i Aleksander Korol.

Pomysłodawcą tego spotkania był śp. Marszałek Sejmu RP Maciej Płażyński. Projekt został

sfinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Program wizyty był bardzo obszerny. Rozmowy i lekcje na temat ekologii odbyliśmy nie w salach a w miejscach mających dla ekologii szczególne znaczenie.

Tak odwiedziliśmy Eko-dolinę (zakład zagospodarowania odpadów), Park Wydmowy, Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej „Muza” w Nadleśnictwie Wejherowo, ścieżkę dydaktyczną „Puszczą Darżlubską”, oraz oczyszczalnię ścieków „DĘBOGÓRZE” w Gdyni i Słowiński Park Narodowy.

W każdym z wy-

mienionych miejsc dowiedzieliśmy się o historii, sukcesach działających obiektów oraz ich znaczeniu dla ochrony środowiska. Nie zabrakło także wycieczek krajoznawczych, zwiedziliśmy Władysławowo i Nadmorski Park Krajobrazowy, Trójmiasto i Hel.

Podobne spotkania są niezwykle owocne, ponieważ dla środowiska liczą się działania podjęte przez jak największą liczbę osób, tylko wtedy będą rzeczywiście skuteczne. Dziękujemy organizatorom i wszystkim ucze-

stnikom wizyty studyjnej ze strony polskiej za szerzenie wiedzy o ekologii i dzielenie się doświadczeniami.

Henryk Nosel fot. autora

Wspólne zdjęcie w Gdańsku

Uczestnicy wizyty studyjnej „Czas na ekologię” w Ośrodku Edukacji Przyrodniczo-Leśnej „Muza”

Polonia Bałtyjska poszerza kontakty z Ojczyzną

24-25 czerwca w Golczewie odbyły się Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Taxi «BOSMAN CUP» w piłce nożnej.

W imprezie już po raz drugi wzięła udział drużyna piłkarska z Primorska oraz w tym roku po raz pierwszy – drużyna z Jantarnego. Mistrzostwa objęte były patronatem pani Poseł Renaty Zaręby. Program imprezy był niezwykle bogaty.

Po otwarciu Mistrzostw Rozegrano „Mecz Gwiazd”: Gospodarze – Goście. Gospodarzy poprowadził Burmistrz Golczewa pan Andrzej Danieluk, w skła-

dzie drużyny wystąpili radni gminy i powiatu oraz z Nowogardu Andrzej Piątek i Andrzej Szafran. Drużynę gości poprowadził Mer miasta Primorsk Igor Kowal, a w składzie grali szefowie i VIP-owie z Primorska, Bałtyjska i Wołogdy z Rosji, oraz z Berlina, Białorusi, Krakowa i Warszawy, mecz zakończył się wynikiem 4:2 dla gości.

W grupie Seniorów piłkarze z Jantarnego zajęli drugie miejs-

Poseł Renata Zaręba, Burmistrz Golczewa A. Danieluk i piłkarze z Jantarnego

ce, a królem strzelców został następnik tej drużyny – Dmitrij Panow. Piłkarze z Primorska natomiast otrzymali Puchar Fair Play w grupie Oldboje.

Chciałbym ogromnie podziękować współorganizatorom Mistrzostw „BOSMAN CUP” burmistrzowi Golczewa panu Andrzejowi Danielukowi, pani Poseł Renacie Zarembe, panu Prezesowi Klubu Sportowego Oldboje „BOSMAN” Nowogard Andrzejowi Szafranowi.

Fragment gry drużyny piłkarskiej z Primorska

Henryk Nosel fot. autora

Burmistrz Golczewa A. Danieluk i mer Primorska I. Kowal podpisują umowę o współpracy

Daty październikowe

- 01/10. Międzynarodowy Dzień Wegetarianizmu.
Międzynarodowy Dzień Lekarza
Międzynarodowy Dzień Ludzi Starszych
- 02/10. Światowy Dzień Zwierząt Hodowlanych
Dzień Polskiej Harcerki
- 03/10. Światowy Dzień Siedlisk
Światowy Dzień Zwierząt
Światowy Dzień Architektury
- 04/10. Światowy Dzień Ochrony Zwierząt
- 05/10. Światowy Dzień Nauczycieli
- 06/10. Światowy Dzień Mieszkalnictwa
- 07/10. Światowy Dzień Ptaków
- 08/10. Dzień Łączności - Dzień Znaczką Poczтового
- 09/10. Światowy Dzień Poczty
Dzień Znaczką Poczтового
- 10/10. Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego
- 11/10. Dzień Wychodzenia z Szafy
- 12/10. Dzień Bezpiecznego Komputera
- 13/10. Dzień Ratownictwa Medycznego
- 14/10. Dzień Edukacji Narodowej
- 14/10. Światowy Dzień Normalizacji
- 14/10. Międzynarodowy Dzień Zmniejszania Skutków Klęsk Żywiolowych
- 15/10. Międzynarodowy Dzień Niewidomych - «Dzień Białej Laski»
Światowy Dzień Mycia Rąk
Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi
- 16/10. Światowy Dzień Żywności
Dzień Papieża Jana Pawła II (polskie, nie jest dniem wolnym od pracy)
- 17/10. Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem
- 18/10. Dzień Łącznościowca
Dzień Poczty Polskiej
- 19/10. Dzień Ratownika
- 20/10. Światowy Dzień Osteoporozy
Międzynarodowy Dzień Kontrolera Ruchu Lotniczego
- 22/10. Światowy Dzień Jąkających się
- 24/10. Dzień Walki z Otyłością
Dzień Organizacji Narodów Zjednoczonych
- Światowy Dzień Informacji
- 27/10. Światowy Dzień Modlitwy o Pokój (katolickie)
- 31/10. Światowy Dzień Oszczędności
Pamiętka Reformacji (luterańskie) Halloween

W niniejszym numerze naszego pisma wznowimy naszą stałą rubrykę "Słynni Polacy w Rosji", która będzie opowiadała o najwybitniejszych Polakach, którzy wnieśli znaczący wkład w rozwój cywilizacyjny Rosji. Będą to postacie znakomitych uczonych, techników, artystów, organizatorów życia przemysłowego i społecznego, podróżników i zesłańców.

Artysta malarz Walenty Wańkowicz

W a l e n t y Wańkowicz urodził się 14 lutego 1799 roku w majątku Kałuże w powiecie iłumeńskim gubernii mińskiej. Najpierw uczył się w domu rodzinnym, od roku 1811 w kolegium jezuickim w Płocku,

Autoportret

gdzie wykładowcą architektury i rysunku był regent konwiktu, o. Jakub Pierling. Po ukończeniu kolegium w 1818 r. Wańkowicz zapisał się na Wydział Literatury i Sztuk Wyzwolonych Uniwersytetu Wileńskiego. Malarstwo studiował pod kierunkiem Jana Rustena i Jana Damula. Początkowo kopiował dzieła znanych mistrzów.

Pierwszymi jego samodzielnymi pracami były: „Widok Wilna o zachodzie słońca” oraz portrety kredką uniwersyteckich przyjaciół – Franciszka Malewskiego i Adama Mickiewicza oraz miniatura przedstawiająca Marylę Wereszszakównę.

Około 1822 roku namalował portret Karola Lipieńskiego z okazji pobytu w Wilnie tego znanego wówczas kompozytora. Na ostatnim roku studiów w 1822 roku na wystawie połączonej z konkursem za kompozycję „Filoktet z Neoptolemosem na wyspie Lemnos” otrzymał I nagrodę.

W 1824 roku z Wincentym Smokowskim został wysłany na dalsze studia do Cesarskiej Akademii Sztuk Pięknych w Petersburgu. Umiejętności malarzkie doskonalił tam pod kierownictwem znanych profesorów: Aleksieja Jegorowa i Wasilija Szebujewa.

W latach 1826-1827 za swoje prace Walenty Wańkowicz uzyskał 3 srebrne medale, 1 złoty medal oraz tytuł artysty I klasy. Przedmiotem egzaminu była historyczna kompozycja na temat związany z historią Rosji: „Czyn młodego kijowianina”.

Po studiach zamieszkał na Wyspie Wasiliewskiej, gdzie miał swoją pracownię. Obracał się w kręgu artystów zarówno polskich, jak i rosyjskich. Do grona bliskich przyjaciół malarza należeli: Adam Mickiewicz, Aleksander Chodźko, Aleksander Orłowski, Stanisław Morawski, Aleksander Puszkina, Iwan Kryłow oraz Wasil Żukowski. Wraz z nimi był w salonie muzycznym Marii Szymanowskiej.

Malował liczne portrety, także swojego ojca Melchiora Wańkowicza. Znany jest portret Marii Szymanowskiej z amorkiem podającym jej nuty pędzla Walentego Wańkowicza.

Około 1828 roku powstało najsłynniejsze jego dzieło „Portret Adama Mickiewicza na skale Judach”. Drugim znaczącym dziełem z okresu petersburskiego był portret Puszkina, wyobrażający poetę w szerokim płaszczu, stojącego pod cienistym drzewem. Oprócz portretów Wańkowicz próbował tworzyć grafikę użytkową. W 1828 roku w Petersburgu ukazały się w druku 3 pieśni Marii Szymanowskiej do słów Mickiewicza, zaczerpnięte z „Konrada Wallenroda”, z okładką zaprojektowaną przez Walentego Wańkowicza.

W 1830 roku opuścił Petersburg i osiadł w rodzinnych stronach. W Mińsku prowadził pracownię wspólnie ze swoim byłym nauczycielem Janem Damelem. W 1832 roku Senat petersburskiej Akademii Sztuk Pięknych uhonorował Wańkowicza mianem członka uczelni.

Już w Petersburgu popadł w mistycyzm a po opuszczeniu miasta znalazł się pod silnym wpływem filozofii Andrzeja Towiańskiego i jego żony Karoliny. Wykonał także „Portret modlącego się starca”, nazywany niekiedy „Staruszkiew Soplicą”. Na życzenie Towiańskiego stworzył obraz „Apoteoza Napoleona” oraz „Matka Boska Ostrobramska”, niedosłowna kopia wileńskiej Madonny.

W 1840 Walenty Wańkowicz wyjechał do Drezna, gdzie przez kilka miesięcy odwiedził słynną galerię, kopiując dzieła wielkich mistrzów, m. in. Rafaela, Tycjana i Tintoretta.

Jesienią 1841 przez Strasburg wyjechał do Paryża i zamieszkał w domu Mickiewiczów. Schorowany, mimo oczekiwań, nie stworzył już dzieł imponujących. Wkrótce potem zmarł na gruźlicę. Na krótko przed śmiercią Walenty Wańkowicz podyktował swój testament Mickiewiczowi, który mocą legatu wyznaczony został na sukcesora malarza. Pochowano go na Cmentarzu Montmartre w Paryżu.

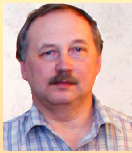
Opracował W. Wasiliew

Portret A. Mickiewicza

Kobieta układająca pasjansa

Wypoczynek w zamkach Warmii i Mazur

W Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w Kaliningradzie odbyła się kolejna prezentacja obiektów turystycznych - czterogwiazdkowych hoteli ulokowanych w średniowiecznych zamkach gotyckich.

Nim zaczęła się prezentacja organizatorzy przeprowadzili losowanie nagród. W gronie tych co wygrali możliwość wypoczynku w jednym z hoteli był również dyrektor kaliningradzkiej filii Północno-Zachodniej Akademii Służby Państwowej Igor Krasnianskij. Nie zabrakło też

Konsul Generalny M. Golkowski i pracownicy Hotelu podczas prezentacji nagrody dla autora tych słów -

wspaniale wydanego albumu „Najpiękniejsze zamki, pałace, dwory w Polsce”. Dwa przedstawione podczas prezentacji obiekty, wchodzące w skład grupy hoteli „Anders”, znajdują się całkiem niedaleko od Kaliningradu i są zaprezentowane na łamach tej książki.

Katarzyna Grabińska i Tomasz

Podczas prezentacji Hotelu Krasicki

Statucki opowiedzieli o hotelu „Krasicki”, ulokowanym w zamku biskupów warmińskich Lidzbarku Warmińskim. Jednym z poprzednich gospodarzy zamku był Ignacy Krasicki - wybitna postać doby Oświecenia, poeta, pisarz, eseista XVIII wieku. Jego niespotykana forma wypowiedzi dzisiaj budzi zachwyt nie tylko polonistów, ale i dziennikarzy, polityków, duchownych, wychowawców, przedstawicieli innych zawodów i wielbicieli sztuki. A teraz w hotelu „Krasicki”, tradycje przeplatają się ze współczesnością. Apartamenty w stylu gotyckim i baroko-

wym przypominają o wysoko postawionych gościach, którzy zwiedzali zamek, o polskim królu Zygmuncie III Wazie, rosyjskim cesarzu Pawle I Romanowie i wielu innych, którzy odpoczywali tutaj duszą i ciałem, zachwycając się otaczającą przyrodą.

Drugi hotel o wyszukany udekorowaniu wewnątrz w stylu epoki średniowiecznej mieści się w zamku rycerskim Ryn, który góruje nad miastem o tej samej nazwie w krainie Wielkich Jezior Mazurskich. On również usposabia do pełnowartościowego wypoczynku z wycieczkami wzdłuż malowniczej okolicy i wielo-

ma innymi propozycjami na każdy gust.

Warto zatem już teraz zwrócić się do jakiejś firmy turystycznej z Kaliningradu, żeby zanurzyć się w atmosferze gościnności hoteli zamkowych Warmii i Mazur. Zaś skosztować różnorodnych dań polskiej kuchni, przygotowanych z uczuciem i na wysokim poziomie zawodowym przez szefa kuchni hotelu

„Krasicki” Krzysztofa Mazurka wraz z synem Michałem, mogli skosztować wszyscy chętni niezwłocznie po prezentacji w Sali Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej.

D. Osipow

Polski Teatr Tańca - Balet Poznański. Historia

W 1973 roku z inicjatywy władz miejskich i środowiska artystycznego Poznania został powołany do istnienia Polski Teatr Tańca - Balet Poznański, którego dyrekcję powierzono wybitnemu tancerzowi i choreografowi Conradowi Drzewieckiemu. Blisko piętnastoletni okres kierownictwa Conrada Drzewieckiego charakteryzują prekursorskie przedsięwzięcia artystyczne, które usytuowały zespół poznański w gronie najlepszych kompanii europejskich, czego dowodem były m.in. liczne zaproszenia na międzynarodowe festiwale baletowe.

Od 1988 roku dyrektorem naczelnym i artystycznym Polskiego Teatru Tańca jest Ewa Wycichowska, wieloletnia primabalerina Teatru Wielkiego w Łodzi, choreograf i pedagog, zapraszany do współpracy przez zespoły amerykańskie, włoskie i niemieckie, wielokrotny juror polskich i międzynarodowych

konkursów baletowych.

Ewa Wycichowska traktując modern i contemporary dance jako główne tworzywo ruchowe, rozwinęła oryginalną koncepcję inscenizacyjno - choreograficzną zmierzającą do syntezy sztuk, gdzie warstwy: choreograficzna, dramaturgiczna, muzyczna i plastyczna spotykają się i wzajemnie przenikają. Uzupełniła również pierwotną wizję teatru

autorskiego i zaprosiła do współpracy wybitnych twórców z całego świata.

Polski Teatr Tańca postrzegany jest jako unikalne forum choreografów, w którym swoje oryginalne koncepcje realizowali m.in. tak wybitni artyści jak Birgit Cullberg, Mats Ek, Örjan Andersson, Jens Ostberg, Marie Brolin-Tani, Virpi Pahkinen (Szwecja), «Les Carnetes Bogouet»

(Francja), David Earle (Kanada), Toru Shimazaki (Japonia), Yossi Berg (Izrael), Jacek Przybyłowicz (Polska), Karine Saporta i Thierry Verger (Francja).

Atrakcyjna oferta repertuarowa, nowy oryginalny język tańca i współczesna forma teatralna proponowane przez zespół poznański, spotykają się z uznaniem widzów na całym świecie.

Od 1973 roku, zgodnie ze statutem Polski Teatr Tańca, mając swą stałą siedzibę w Poznaniu, realizuje założenia programowe, polegające na promocji sztuki tańca i upowszechnianiu kultury baletowej w kraju i za granicą. Poszerzając swoją działalność o pierwiastek edukacyjno - warsztatowy Polski Teatr Tańca jest od 1994 roku organizatorem **Międzynarodowych Warsztatów Tańca Współczesnego oraz od 2004 roku Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Tańca.**

EKONOMIA I BIZNES

Prezentując obecną sytuację polskiego rolnictwa i sektora przetwórczego, należy na wstępie odnieść się do opracowania „Polska Wieś i Rolnictwo 2011” przygotowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi RP, w którym zostały przedstawione wyniki badań, ukazujące dzisiejszy obraz polskiego rolnictwa. Dzięki funduszom europejskim polskie rolnictwo staje się obecnie dynamiczne i nowoczesne. Z całą satysfakcją można stwierdzić, że łagodne przejście przez kryzys w Polsce jest zasługą między innymi rolnictwa. To ten sektor od lat generuje dodatnie saldo w obrocie zagranicznym. W roku ubiegłym osiągnęło ono, jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego, poziom 2,8 mld euro. Wszystko wskazuje na to, że dynamika eksportu spowoduje, że bilans za rok 2011 będzie jeszcze wyższy. Widać więc, że rolnictwo, które stanowi 11% wartości całego polskiego eksportu, jest sposobem na rozwiązywanie problemów gospodarczych. Około 120 tys. miejsc pracy w polskim przetwórstwie rolnospożywczym generuje na rzecz eksportu i jest źródłem utrzymania wielu polskich rodzin. Polska wieś zmienia się a świadczą o tym liczby.

W Polsce mamy teraz mniej gospodarstw rolnych (2,278 mln), za to zwiększyła się ich średnia powierzchnia – o ponad jedną czwartą spadła liczba gospodarstw do 5 ha, jednocześnie o tyle samo zwiększyła się liczba gospodarstw wielkoobszarowych (ponad 30 ha). Dla rozwoju polskiego rolnictwa, które od wielu lat jest silnie rozdrobnione, jest to z pewnością korzystna tendencja, choć nadal przeważają w nim gospodarstwa małe – 1,578 mln. Wyraźnie widać także wpływ dotacji unijnych. W wielu wypadkach gospodarze postawili na produkcję żywności ekologicznej i tradycyjnej, co pozwoliło na utrzymanie mniej opłacalnych upraw i

ROLNICTWO JAKO JEDEN Z ELEMENTÓW POLSKO – ROSYJSKIEJ WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ

hodowli lub zdecydowali się na rozpoczęcie dodatkowej działalności, niezwiązanej z rolnictwem. Wsparcie na modernizację sprawiło, że w większości stosuje się już nowoczesne maszyny i metody produkcji, a dzięki dopłatom rolnośrodowiskowym, o 1,3 procent wzrosła powierzchnia lasów. Znacznie chętniej niż zboża, ziemniaki czy buraki cukrowe polscy rolnicy sadzą rzepak i rzepik, których uprawy wzrosły średnio o 115,5 procent, a także kukurydzę i rośliny pastewne – odpowiednio o 90 i ponad 60 procent więcej, wiele osób zdecydowało się również na posadzenie sadów. Zamiast owiec, koni, kóz, drobiu hoduje się dziś więcej bydła, którego na jedno gospodarstwo przypada średnio 2,5 sztuki. Jednocześnie mniej jest krów mlecznych, co wynika z faktu, iż produkcja wołowiny stała się po wejściu do Unii znacznie bardziej opłacalna niż mleczarstwo.

Odnosząc się do relacji polsko – rosyjskich w sektorze rolniczym należy z zadowoleniem przyjąć fakt zniesienia 20 lipca 2011 roku embarga na polskie warzywa eksportowane do Rosji, związane z zagrożeniem jakie „wywołała na rynkach europejskich” bakteria E.coli oraz fakt normalizacji stosunków pomiędzy naszymi krajami w oparciu o segment rynku i gospodarki jakim jest rolnictwo i przetwórstwo rolne.

W celu dalszej poprawy relacji na linii Polska – Rosja, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi RP, planuje zmianę systemu eksportu warzyw i owoców na Wschód. Chodzi o wprowadzenie tzw. certyfikacji integrowanej produkcji (CIP), która ma zastąpić obowiązujący system certyfikatów bezpieczeństwa. Polscy eksperci rolni uważają, że dotychczasowy system jest zawodny, gdyż każda badana w laboratorium partia towaru

dostarczana jest przez eksportera a nie przez producenta czy właściciela gospodarstwa rolnego. Dlatego resort rolnictwa chce zaproponować rozwiązanie w którym kontrola warzyw i owoców będzie się odbywać już na poziomie producenta. Ocenie podlegać będzie nie tylko

szawie w dniach 27-28 kwietnia br., w trakcie której wizytował rolno – spożywczy rynek hurtowy w Broniszach, Zakłady Mięsne w Łukowie i Zakłady Przetwórstwa Rolnego „UrbaneK” w Łowiczu. To również sympozjum rolnicze w miejscowości Szydłak k/ Ostródy w Stacji

Hodowli Ziemiaka, w którym udział wzięli przedstawiciele farmerów i administracji Obwodu. Należy podkreślić, że wszystkie te imprezy o charakterze rolnym współorganizował i prowadził Wydział Promocji Handlu i Inwestycji w Kaliningradzie, a ich celem było zintensyfikowanie współpracy pomiędzy Polską i Rosją w kontekście wyko-

rzystania nowych technologii i rozwiązań rolno – hodowlanych.

Polka w segmencie rolnym i hodowlanym może być dla Obwodu Kaliningradzkiego i całej Rosji, przykładem pozytywnych doświadczeń i zmian jakie w oparciu o nowoczesne technologicznie rozwiązania oraz systemy wspierania sektora rolno – hodowlanego stosowane są we współczesnej Europie. Dlatego w oparciu o partnerskie relacje we współpracy w obszarach rolniczych Obwód Kaliningradzki ze swoim potencjałem i arealem ziemskim, może stać się w najbliższej przyszłości znaczącym partnerem na europejskim rynku rolnym i „spichlerzem” dla wprowadzanej Unii Gospodarczej i Celnej pomiędzy Rosją, Kazachstanem i Białorusią. Świadomość taką posiadają również i farmerzy z Polski, którzy coraz chętniej wizytują Obwód Kaliningradzki w celu rozpoczęcia produkcji rolnej i inwestycyjnej dostrzegając olbrzymi potencjał tego regionu Europy.

nologii i rozwiązań rolno – hodowlanych.

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Konsulatu Generalnego RP w Kaliningradzie
www.kaliningrad.trade.gov.pl

kontaktów gospodarczych w segmencie rolnym. Kontakty gospodarcze w sektorze rolniczym pomiędzy naszymi krajami to także udział przedstawicieli władz Obwodu i Ministerstwa Rolnictwa Federacji Rosyjskiej w konferencjach, sympozjach i targach rolnych organizowanych w Polsce i wizyty polskich przedstawicieli władz oraz farmerów na targach w Rosji.

W kontekście relacji gospodarczych pomiędzy Obwodem Kaliningradzkim a Polską należy wspomnieć o sympozjum w Braniewie w dniu 18 kwietnia br., które zaszczylił swoim udziałem Minister Rolnictwa OK Pan W. Zarudnyj, wraz z grupą specjalistów i inwestorów rolnych z Obwodu oraz o jego wizycie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi RP w War-

GŁOS
Z NAD PREGOŁY

„ГОЛОС С ПРЕГОЛИ” – ежемесячная газета Общества Польской культуры Калининградской области. Учредитель и издатель – газета „Голос с Преголи”, свидетельство ПИ № 4-131 от 29.07.2002 г.
Главный редактор: Мария Лавринович, моб. тел. в Польше +48 601 057 820
Dofinansowano ze środków Senatu RP dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.
Адрес редакции: 236039, Калининград, ул. Б. Хмельницкого, 46/8.
Шеф-редактор: Александра Лавринович, тел. (4012) 64 37 87, +7 962 269 2170
Адрес в Интернете: <http://www.glos-znad-pregoly.org>
e-mail: glos.znad.pregoly@gmail.com

Печать: Типография ООО „СИБАК С”. 236039, г. Калининград, Малый переулоч, 17. Тираж 500 экз. Заказ 101.

Редакция не возвращает тексты статей и оставляет за собой право их редактирования и сокращения. Фотографии возвращаются авторам по их желанию.